

EDUSKUNNAN VASTAUS 312/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi vankeuslain 12 luvun ja tutkintavankeuslain 8 luvun muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi vankeuslain 12 luvun ja tutkintavankeuslain 8 luvun muuttamisesta (HE 261/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 31/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

vankeuslain 12 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä syyskuuta 2005 annetun vankeuslain (767/2005) 12 luvun 1 §, 2 §:n otsikko ja 1 momentti, 4 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti sekä 11 §:n 1 ja 2 momentti sekä *lisätään* 12 lukuun uusi 11 a § seuraavasti:

12 luku

Kirjeenvaihto ja puhelut

1 §

Kirjeenvaihto ja postilähetyksen tarkastaminen

Vangilla on oikeus kirjeenvaihtoon. Vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva suljettu kirje tai muu postilähetyksen saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla vastaavalla tavalla sitä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se 9 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä.

Vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva kirje tai muu postilähetyksen saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta, jos lähetyksen muodosta tai koosta

voidaan päätellä, että se sisältää muutakin kuin luottamuksellisen viestin, tai jos muutoin on perusteltua syytä epäillä, että se sisältää 1 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä. Tässä momentissa säädetyn estämättä saadaan suljetussa vankilassa olevalle vangille saapunut kirje tai muu postilähetyksen kuitenkin avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta sen selvittämiseksi, sisältääkö se mainitunlaisia aineita tai esineitä.

Jos tarkastuksen yhteydessä löydetään aineita tai esineitä, joita vangilla ei ole lupa pitää hallussaan, ne on otettava vankilassa säilytettäväksi. Rahavarat on merkittävä vangin tilille. Omaisuuden alkuperän laillisuutta epäiltäessä tehtävästä ilmoituksesta säädetään 19 luvun 1 §:ssä.

2 §

Viestin lukeminen ja jäljennöksen ottaminen

Vangille saapunut tai vangilta peräisin oleva kirje, muu postilähetys tai viesti saadaan lukea, jos se on tarpeen kyseisen vangin rikostaustaan, hänen vankeusaikaiseen käyttäytymiseensä, lähetukseen tai sen lähettäjään liittyvästä perustelusta syystä rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi, vankilan järjestystä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka vangin tai muun henkilön turvallisuuden suojelemiseksi.

4 §

Kirjeenvaihto asiamiehen kanssa

Vangille saapunut kirje tai muu postilähetys, jonka kirjekuoresta tai muutoin käy luotettavasti ilmi, että kirjeen lähettäjä on 1 momentissa tarkoitettu asiamies, saadaan vain vangin läsnä ollessa avata ja sen sisältö tarkastaa lähetysten sisältämää viestiä lukematta, jos on syytä epäillä, että kirje sisältää 9 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja aineita tai esineitä. Tarkastuksessa noudatetaan muutoin, mitä 1 §:n 3 momentissa säädetään.

8 §

Kirjeenvaihto ja puhelut varmuusosastolla

Varmuusosastolla olevalta vangilta peräisin oleva ja vangille saapunut muu kuin 3 ja 4 §:ssä tarkoitettu kirje ja muu postilähetys saadaan lukea, jos se on tarpeen kyseisen vangin rikostaustaan, hänen vankeusaikaiseen käyttäytymiseensä, lähetukseen tai sen lähettäjään liittyvästä syystä rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi, vankilan järjestystä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka vangin tai muun henkilön turvallisuuden suojelemiseksi. Muutoin vangin kirjeenvaihdossa noudatetaan, mitä 1 §:ssä, 2 §:n 2 ja 3 momentissa, 3—5 sekä 10 ja 11 §:ssä säädetään.

11 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetysten tarkastamisesta tämän luvun 1 §:n 1 momentin nojalla sekä tällaisen lähetysten avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 2 momentin ja 4 §:n 2 momentin nojalla päättää aluevankilan työjärjestyksessä määrätty ohjaus- tai valvontatehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeen, muun postilähetysten tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin, 8 §:n 1 momentin tai 9 §:n nojalla, 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäljennöksen ottamisesta sekä lähetysten tai viestin 5 §:ssä tarkoitettua pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai hänen tällaisiin tehtäviin erikseen nimeämänsä valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Vankeinhoitolaitoksen virkamiehelle, jolla henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain mukaan on oikeus käsitellä turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies.

11 a §

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Tämän luvun mukaisia tehtäviä hoitava virkamies ei saa oikeudettomasti paljastaa vangilta peräisin olevan tai hänelle saapuneen viestin sisällöstä tehtävässään saamaansa tietoa taikka tällaista viestiä koskevaa tunnistamistietoa. Tällaista tietoa ei saa myöskään käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi. Tietoa ei saa sanotulla tavalla paljastaa tai käyttää senkään jälkeen, kun tehtävän hoitaminen on päätynyt.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 1 momentissa tarkoitettua tietoa saa kuitenkin luovuttaa myös virkamiehelle, joka sitä vält-

tämäntä tarvitsee tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Laki

tutkintavankeuslain 8 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä syyskuuta 2005 annetun tutkintavankeuslain (768/2005) 8 luvun 1 §, 2 §:n otsikko ja 1 momentti, 4 §:n 2 momentti ja 9 §:n 1 ja 2 momentti sekä
lisätään 8 lukuun uusi 9 a § seuraavasti:

8 luku

Kirjeenvaihto ja puhelut

1 §

Kirjeenvaihto ja postilähetysten tarkastaminen

Tutkintavangilla on oikeus kirjeenvaihtoon, jollei tätä oikeutta ole pakkokeinolain 1 luvun 18 b §:ssä tarkoitettulla tavalla rajoitettu.

Tutkintavangille saapunut tai tutkintavangilta peräisin oleva suljettu kirje tai muu postilähetys saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla vastaavalla tavalla sitä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se 5 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä.

Tutkintavangille saapunut kirje tai muu postilähetys saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetysten sisältämää viestiä lukematta sen selvittämiseksi, sisältääkö se 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä. Tutkintavangilta peräisin oleva kirje tai muu postilähetys saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetysten sisältämää viestiä lukematta, jos lähetysten muodosta tai koosta voidaan päätellä, että se sisältää muutakin kuin luottamuksellisen viestin,

tai jos muutoin on perusteltua syytä epäillä, että se sisältää mainitunlaisia aineita tai esineitä.

Jos tarkastuksen yhteydessä löydetään aineita tai esineitä, joita tutkintavangilla ei ole lupa pitää hallussaan, ne on otettava vankilassa säilytettäväksi. Rahavarat on merkittävä vangin tilille. Omaisuuden alkuperän laillisuutta epäiltäessä tehtävästä ilmoituksesta säädetään 16 luvun 1 §:ssä.

2 §

Viestin lukeminen ja jäljennöksen ottaminen

Tutkintavangille saapunut tai tutkintavangilta peräisin oleva kirje, muu postilähetys tai viesti saadaan lukea, jos se on tarpeen kyseisen tutkintavangin rikostaustaan, hänen tutkintavankeusaikaiseen käyttäytymiseensä, lähetykseen tai sen lähettäjään liittyvästä perustellusta syystä tutkintavankeuden tarkoituksen turvaamiseksi, rikoksen estämiseksi tai selvittämiseksi, vankilan järjestystä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka vangin tai muun henkilön turvallisuuden suojelemiseksi.

4 §

Kirjeenvaihto asiamiehen kanssa

— — — — —
Tutkintavangille saapunut kirje tai muu postilähetys, jonka kirjekuoresta tai muutoin käy luotettavasti ilmi, että kirjeen lähettäjä on 1 momentissa tarkoitettu asiamies, saadaan vain tutkintavangin läsnä ollessa avata ja sen sisältö tarkastaa lähetysten sisältämää viestiä lukematta, jos on syytä epäillä, että kirje sisältää 5 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja aineita tai esineitä. Tarkastuksessa noudatetaan muutoin, mitä 1 §:n 4 momentissa säädetään.

9 §

Päätösvalta

Kirjeen ja muun postilähetysten tarkastamisesta tämän luvun 1 §:n 2 momentin nojalla sekä tällaisen lähetysten avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 3 momentin ja 4 §:n 2 momentin nojalla päättää aluevankilan työjärjestyksessä määrätty ohjaus- tai valvonta-tehtävissä toimiva virkamies.

Kirjeen, muun postilähetysten tai viestin lukemisesta 2 §:n 1 momentin nojalla, 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua jäljennöksen ottamisesta sekä lähetysten tai viestin 5 §:ssä tarkoitettua pidättämisestä päättää turvallisuudesta vastaava virkamies tai hänen tällaisiin tehtäviin erikseen

nimeämänsä valvonnan esimiestehtävissä toimiva virkamies. Viestin saa kuitenkin antaa luettavaksi myös sellaiselle Vankeinhoitolaitoksen virkamiehelle, jolla henkilötietojen käsittelystä rangaistusten täytäntöönpanossa annetun lain mukaan on oikeus käsitellä turvallisuustietorekisterin tietoja. Puhelun kuuntelemisesta ja tallentamisesta päättää turvallisuudesta vastaava virkamies.

9 a §

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Tämän luvun mukaisia tehtäviä hoitava virkamies ei saa oikeudettomasti paljastaa tutkintavangilta peräisin olevan tai hänelle saapuneen viestin sisällöstä tehtävässään saamaansa tietoa taikka tällaista viestiä koskevaa tunnistamistietoa. Tällaista tietoa ei saa myöskään käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi. Tietoa ei saa sanotulla tavalla paljastaa tai käyttää senkään jälkeen, kun tehtävän hoitaminen on päättynyt.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 1 momentissa tarkoitettua tietoa saa kuitenkin luovuttaa myös virkamiehelle, joka sitä välttämättä tarvitsee tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseksi.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta annetun lain 6 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta 29 päivänä syyskuuta 2006 annetun lain (841/2006) 6 luvun 1 ja 2 §, 4 §:n 2 momentti ja 8 § sekä lisätään 6 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

6 luku

Kirjeenvaihto ja puhelut

1 §

Kirjeenvaihto ja postilähetysten tarkastaminen

Vapautensa menettäneellä on oikeus kirjeenvaihtoon, jollei tätä oikeutta ole pakkokeinolain 1 luvun 18 b §:ssä tarkoitettulla tavalla rajoitettu.

Vapautensa menettäneelle saapunut tai häneltä peräisin oleva suljettu kirje tai muu postilähetytys, joka on saapunut vapautensa menettäneelle tai jonka hän haluaa lähettää, saadaan tarkastaa läpivalaisemalla tai muulla vastaavalla tavalla sitä avaamatta sen tutkimiseksi, sisältääkö se 4 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä.

Vapautensa menettäneelle saapunut kirje tai muu postilähetytys saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta sen selvittämiseksi, sisältääkö se 2 momentissa tarkoitettuja kiellettyjä aineita tai esineitä. Vapautensa menettäneeltä peräisin oleva kirje tai muu postilähetytys saadaan avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta, jos lähetyksen muodosta tai koosta voidaan päätellä, että se sisältää muutakin kuin luottamuksellisen viestin, tai jos muutoin on perusteltua syytä epäillä, että se sisältää mainitunlaisia kiellettyjä aineita tai esineitä.

Jos tarkastuksen yhteydessä löydetään aineita tai esineitä, joita vapautensa menettäneellä ei ole 4 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentin mukaan lupa pitää hallussaan säilytystilassa, ne on otettava poliisin säilytettäväksi.

2 §

Viestin lukeminen

Vapautensa menettäneelle saapunut tai häneltä peräisin oleva kirje, muu postilähetytys tai viesti saadaan lukea, jos se on tarpeen vapautensa menettäneen rikostaustaan, hänen vapauden menetyksen aikaiseen käyttäytymiseensä, lähetykseen tai sen lähettäjään liittyvästä perustellusta syystä vapauteen kohdistuvan toimenpiteen tar-

koituksen turvaamiseksi, rikoksen estämiseksi, säilytystilan järjestystä uhkaavan vaaran torjumiseksi taikka vapautensa menettäneen tai muun henkilön turvallisuuden suojelemiseksi.

4 §

Kirjeenvaihto asiamiehen kanssa

Vapautensa menettäneelle saapunut kirje tai muu postilähetytys, jonka kirjekuoresta tai muutoin käy luotettavasti ilmi, että kirjeen lähettäjä on 1 momentissa tarkoitettu asiamies, saadaan vain vapautensa menettäneen läsnä ollessa avata ja sen sisältö tarkastaa lähetyksen sisältämää viestiä lukematta, jos on syytä epäillä, että kirje sisältää 4 luvun 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettuja aineita tai esineitä. Muutoin tarkastuksessa noudatetaan, mitä 1 §:n 4 momentissa säädetään.

8 §

Päätösvalta ja -menettely

Kirjeen ja muun postilähetyksen tarkastamisesta tämän luvun 1 §:n 2 momentin nojalla sekä tällaisen lähetyksen avaamisesta ja sen sisällön tarkastamisesta 1 §:n 3 momentin ja 4 §:n 2 momentin nojalla päättää poliisimies.

Kirjeen, muun postilähetyksen tai viestin lukemisesta ja pidättämisestä päättää säilytystilan esimies tai tällaisiin tehtäviin erikseen nimetty pidättämiseen oikeutettu virkamies. Puhelun kuuntelemisesta päättää säilytystilan esimies tai hänen määräämänsä pidättämiseen oikeutettu virkamies. Päätös on tehtävä kirjallisesti.

8 a §

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Tämän luvun mukaisia tehtäviä hoitava virkamies ei saa oikeudettomasti paljastaa vapautensa menettäneeltä peräisin olevan tai hänelle saapuneen viestin sisällöstä tehtävässään saamaansa tietoa taikka tällaista viestiä koskevaa tunnistamistietoa. Tällaista tietoa ei saa myöskään

käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi. Tietoa ei saa sanotulla tavalla paljastaa tai käyttää senkään jälkeen, kun tehtävän hoitaminen on päättynyt.

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään, 1 momentissa tarkoitetun tiedon saa kuitenkin luovuttaa myös virkamiehelle, joka sitä vält-

tämättä tarvitsee tämän luvun nojalla suoritettavan toimenpiteen tarkoituksen toteuttamiseksi tai tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 13 päivänä helmikuuta 2007